

Олександр Грін

(справжнє ім'я – Гриневський)

Олександр Степанович

(1880-1932)

російський письменник-романтик

Народився 11(23) серпня 1880 року в місті Слободський, тепер Кіровська область. Закінчив міське училище у Вятці (тепер Кіров). Його юність минула в поневіряннях, ходінні в люди (1896-1902). Мріяв вступити в мореходні класи й здійснити кругосвітню подорож. Але для цього потрібно було мати досвід 6-місячного плавання. Тому, 1896 року, залишивши Вятку, юнак виїхав до Одеси. У пошуках роботи побував у Херсоні. Юний матрос наприкінці XIX століття поневірявся по портових чайних Херсона. Про це пізніше згадував у “Автобіографічній повісті”.

...В Одесі більше 1-2 рейсів не робив. Якось літній шкіпер запропонував йому поступити на судно “Святий Миколай”, яке відправлялось на Херсон. Грін виконував обов'язки матроса й кухаря. На світанку шостого дня “Святий Миколай” був уже в пониззях Дніпра: “Це був світ очеретових островів із блакитно-сталевого кольору протоками, які незабаром забарвились багряним світлом низького сонця. Все стало рожевим – зоря, комиші, вода, ніде я не бачив берега, а якщо бачив, то не пізнавав його, сприймаючи за острови. В цьому дрімучо-зеленому, яскраво палаючому зорею світі зелені відображення під водою, відображення зустрічних вітрил, золото з вином сонця і урочиста білина хмар, що звивалися із світанкових туманів – все здавалося зображенням повного щастя, створеним рукою природи й тими засобами, що притаманні їй”.

Кинули якір у Херсоні біля набережної. У Херсоні господарі сповістили, що матрос залишився їх боржником. Скільки не сперечався Сашко Гриневський, своєї правди довести так і не зміг. Врешті-решт завітав у чайну, трохи погрівся, поїв і пішов у нічліжку. А вранці сів без квитка на невеликий колісний пароплав “Одеса” і знову повернувся до Одеси.

Враження залишив в оповіданні “Случайное прибежище”, надрукованому 4 червня 1926 року в Феодосійській газеті “На вахте”.

Юнацькі херсонські спогади на Дніпрі, підсилені письменницькою фантазією надихнули Гріна на створення “Алых парусов”, що стали символом романтичної мрії. Як стверджують наукові співробітники музею О.Гріна (м. Феодосія), в листах, нотатках блокнотів, чернетках – ніде не зустрічається опис водного пейзажу в червоно-рожевому кольорі, крім херсонського. А палуба брига «Товариш», що мав портом приписки Херсон, стала згодом знімальним майданчиком для фільму «Алые паруса» (1961 рік, режиссер О.Птушко).

Помер О. Грін у містечку Старий Крим 8 липня 1932 року. Там і похований.

Твори

1. Алые паруса: повести / худож. Шатанко. - К. : Веселка, 1989. - 366с. : ил.
2. Бегущая по волнам; Джесси и Моргиана; На облачном берегу.- М. : Эй-Ди-ЛТД, 1994. – 479 с.

3. Блистающий мир; Золотая цепь; Сердце пустыни; Искатель приключений.- М. : "Эй-Ди-ЛТД", 1994. - 479с.
4. История одного ястреба : рассказ-быль : для мл. шк. возраста / худож. Суглобов. - К. : Веселка, 1987. – 32 с. : ил.

Про нього

5. Кокостикова, Г. Город в воспоминаниях / Галина Кокостикова // Гривна-СВ. – 2005. - № 39 – 23 сент. – С. 5.
6. Постриган, Л. Письменники Херсонщини : біограф. довід. – Херсон, 2008. – С. 18.
7. Скороход, А. “Алые паруса” родились на херсонском рейде / А. Скороход // Гривна-СВ. – 2004. - № 3. – 17 июля. – С. 8-10.
8. Скороход, О. Херсон: вчера и сегодня : [сб. очерков]. – Херсон : Наддніпряночка, 2008. – С. 203.

Довідкові видання

9. Грін Олександр // Український радянський енциклопедичний словник : в 3 т. / редкол.: Бабичев Ф.С. (гол. ред.. УРЕ) та ін. Т. 1.– 2-ге вид. – К.: Голов. ред.. УРЕ, 1986. – С. 456.
10. Грін Олександр // Українська літературна енциклопедія : в 5 т. / редкол.: І.О.Дзеверін (відповід. ред.) [та ін.]. Т. 1. – К., 1988. – С. 496.
11. Писатели нашего детства. 100 имен : біограф. слов. в 3-х ч. Ч. I. – М. : Либеря, 1998. – С. 135-139.
12. Грин Александр // Краткая литературная энциклопедия : в 8 т. Т. 2. – М., 1962. – Стб. 386.

Бібліографічні видання

13. Грин Александр / Русские детские писатели XX века : биобиблиограф. слов. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Флинта : Наука, 1998 – 512 с. – С. 140-142.